

A tisztviselő-kiskertek alkonya.

Szeged, július 17. (Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy a város tanácsa egyik legutóbbi ülésén elfogadta Kiss Ferenc miniszteri tanácsos erdősítési tervét és ezzel elhatározta azt is, hogy a háború után kipusztított Makkos-erdőt a jövő esztendőben ismét befásítja, a Makkos-erdőn létesített tisztviselői kiskertek bérletét pedig felmondja. Ezzel a határozattal megkezdődött a tisztviselői kiskert-rendszernek az alkonya.

A csütörtöki tanácsülésen tovább folytatódott ez az alkonyodás. Az „Ölthon“ tisztviselői kertgazdasági szövetkezetének elnöke, Hauser Rezső Sándor ugyanis beadványt intézett a tanácshoz. A közgyűlés határozatilag kimondta annakidején, hogy az állatvásárteret, amelyen a tisztviselői kertgazdasága van, a jövő éviől kezdve visszaadja eredeti rendeltetésének és a kertgazdaság bérletét felmondja. A kertgazdaság ebből a területből kilenc katasztrális holdat bérelt. Hauser Rezső most beadványában elmondja, hogy a polgármester megígérte az érdekelt tisztviselőcsoport kártalanítását, még pedig olyan módon, hogy a jövő gazdasági évben a vásártéri terület helyett a rókusai feketeföldekből jelöl ki a kertgazdaság számára kilenc katasztrális holdat.

A beadványt dr. Ördög Lajos tb. tanácsnok ismertette a tanács előtt. Az ismertetés után hosszú vita támadt és az elhangzott észrevételekből megállapítható, hogy a tanács elhatározott szándéka a tisztviselői kiskert-rendszer fokozatos visszafelépítése.

— En nem teljesíteném ezt a kérelmet — mondotta dr. Turóczy Mihály tisztí főügyész —, mert már éppen itt az ideje annak, hogy megszüntessük ezeket a háborús tüneteket.

— Szakítsunk azzal a rossz szokással — szól Fodor Jenő tanácsnok —, hogy minduntalan kihasítunk a város földjeiből bizonyos darabokat és árverés mellőzésével adjuk oda egyes, kiváltságos csoportoknak, mert így észrevétlenül nagyon lecsökken a város jövedelme. Ha valakinek szüksége van a város földjére, álljon oda a többi igénylő közé és árverezzen, ha pedig egymagában nem képes arra, hogy egy parcella bérlet előteremtse, akkor társuljon, vagy tömörüljön szövetkezetbe és úgy árverezzen.

— A Makkoserdő területét bérlő tisztviselők is megkérhetik parcelláikat, fűtse tovább a

polgármester, ha szövetkezetbe tömörülnek. Igaz ugyan, hogy ez a bérlet már korlátozott bérlet lesz. A tisztviselők nálam jártak ebben az ügyben. Azt mondtam nekik, hogy álljanak össze és folyamodjanak a tanácshoz, a tanács majd kijelöl számukra más helyen megfelelő nagyságú bérletet minden árverés mellőzésével.

— Nem lesz az úgy jó polgármester ur — szól ismét Fodor Jenő — árverezzenek ők is.

— Az a tisztviselő, aki ragaszkodik a néhány száz négyszögöles kiskert-rendszer fenntartásához, fenntarthatja akkor is, ha a város megszünteti az eddigi kedvezményeket. Ha négy tisztviselő együtt bérel ki egy egyholdas parcellát, hozzájuthat a négyszáz négyszögöles kiskertjéhez, mondotta Thuróczy Mihály.

Ezután a polgármester arról beszélt, hogy egyre szaporodik azoknak a száma, akik a város földjeiből akarnak megélni. Elmondotta, hogy a város mindenkori előjárósága tökéletes földbirtokpolitikát folytatott, amikor a népesség szaporodásával mindig kisebb és kisebb parcellákban adta bérbe a város birtokát. Most ismét szüksége mutatkozik annak, hogy egyes helyeken tovább aprózzák a meglevő parcellákat, mert csak így juttathatja földhöz a város az összes igénylőket. A rókusai feketeföldeket eddig egyholdas parcellákban adták bérbe, a legközelebbi árverésen azonban egyrészt már csak félholdas parcellákban kell bérbeadni. Az ellenkező a város eddigi szociális földbirtokpolitikájával, ha arra kényszerítenék a bérletet, hogy szövetkezetbe tömörülve béreljenek, vagy hogy társuljanak, mert a társak előbb-utóbb összevesznének. Célszerűbb és szociálisabb tehát, ha kisebb parcellákra osztjuk a bérföldeket. Ezután ismét a tisztviselői kiskertekről volt szó. Taschler Endre a következő megjegyzéssel fejezte be a vitát:

— Nincs semmi értelme annak, hogy egyes csoportoknak indokolatlanul előnyt biztosítson a város a többi polgárok rovására.

A tanács ezután kimondta, hogy Hauser Rezső Sándor kérelmét nem teljesíti, a tisztviselői kertgazdaság számára nem hasít ki kárpótlásul kilenc holdat a rókusai feketeföldekből, hanem felszólítja a kertgazdaságot, hogy az árverés alkalmával álljon a többi árverező közé.

„Andor Zsigmond percentet kap a színésznők ruhái után.“ Sajtópört indít a szinigazgató egy kolozsvári lap ellen.

Szeged, július 17. (Saját tudósítónktól.) Egy hónapja csöndes már Thália szegedi temploma, papjai a forró nyárra áttették székhelyüket Vásárhelyre. A városi színház néma falai nem is árulják el, hogy a nyári csöndességben azért nagy munka folyik érte, ha nem is éppen Szegeden, sőt nagyon messze Szegedtől, most már egy másik országban. Ismeretes, hogy Andor Zsigmond szinigazgató legutóbb román megszállott területen, főképp Erdély fővárosában járt, hogy társulatát ne csak kiegészítse, hanem jóformán újjászervezze a legjobb erdélyi színészekkel.

A szervezési munkákat teljes siker koronázta, mivel majdnem minden erdélyi színtársulat szinte örömmel fogadta a legnagyobb magyar vidéki város szinigazgatóját, elsősorban azért, mert az erdélyi színtársulatok legjavarésze igen sok nehézséggel küzd.

Andor Zsigmond Kolozsvárról elsősorban kiválasztotta az elsőrendű színészeket, akiknek már multuk van a magyar színészetben és nevük már az elismerés fényében csillog. Tárgyalt ezek után nemcsak színészekkel, hanem rendezőkkel és karmesterekkel is, hogy szeptemberre kifogástalan és teljes társulattal kezdje meg a szezon, tulajdonképpen az első saját szezonját Szegeden. Tavaly ugyanis kénytelen volt átvenni Palágyi Lajos teljes társulatát, amelyről, mint kitűnt, nem mindenben volt egészen tökéletes.

Már a tárgyalások második napján személy szerint is megegyeztek a színészek az igazgatóval és ekkor kitűnt, hogy Andor Zsigmond lényegesen magasabb gázsikat ajánlott fel, mint amilyeneket a kolozsvári színház fizet. Amint a szerződéseknél híre terjedt a városban, szinte egyöntetű sajtókampányt indítottak a kolozsvári lapok Andor Zsigmond ellen. Hangoztatták, hogy Erdélynek is szüksége van színészekre. A cikkekből kicsendült a féltékenységgel hangzó, kiderült, hogy a kolozsváriak nem szívesen engedik el azokat a színészeket, akiket Andor Zsigmond leszerződött. Éppen

ezek voltak ugyanis a társulat kimagasló tagjai, éppen ezeket szerette meg a közönség.

Másodnapon azután már hevesen támadó cikkek jelentek meg, amelyek nem riadtak vissza a legképtelenebb gyanúsításoktól, sőt súlyos vádaktól sem, csak hogy megakadályozzák a szerződéseket. Ezeknek a cikkeknek nyilván az volt a céljuk, hogy a színészeknek vegyék el a kedvüket a szegedi utazástól. Ebben a hadjáratban a különben jóhírű Ellenzék járt elől, amely olyan állításokat kockáztatott meg, amilyenek még egészen ismeretlenek a leghevesebb hírlapi támadások tárházában is.

Az Ellenzék ugyanis többek között azt írta, hogy Andor Zsigmond magas gázsikat fizet ugyan, de a gázsik jórésze visszatérül neki, mert színészeit állítólag arra kényszeríti, hogy egyhelyen étkezzenek, egyhelyen lakjanak, ő pedig ezért percentet kap a vendéglőstől és a szállodástól. A szegedi szinigazgató — hangoztatta egyik cikk — a színésznőket arra kényszeríti bizonyos eszközökkel, hogy ruháikat egycégnél csináltassák, amiért ugyancsak percentet fizet neki a cég. Így nem vicc — írták az ellenséges indulatu lapok — magasabb gázsikat adni, mint a nehéz sorban levő kolozsvári színészek.

Azt is írták Andorról, hogy színészeit az utolsó erejükig dolgoztatja, hogy aztán — mikor már nincs szüksége rájuk — eldobja őket, mint a kifacsart citromokat. Andor Zsigmond ezeket, a szegediek előtt nyilvánvaló rágalmatokat a kolozsvári Reggeli Újság-ban azonnal visszautasította a legéreztetesebb hangon, most pedig durva rágalmazás címén sajtópört indít az őt támadó újságok ellen.

A szerződéseknél ezek az alaptalan támadások persze semmit sem ártottak. A szervezési munkákat egyébként — mint értesülünk — már egészen befejeződtek, úgy hogy komplett társulat fogja megkezdni a szezon szeptemberben.

Hírek

VII/18. Péntek. Róm. kat. és protestáns Kamilló hv. f. Öbr. kat. Emilián vt. Nap kel 4 óra 22 perckor, nyugszik 7 óra 50 perckor.

A meteorológiai intézet időprognózisa: Hazánkban az időjárás mérsékelt meleg. Továbbra is meleg és tulnyomólag száraz idő várható, helyenként zivatarra való hajlammal.

Somogyi-könyvtár nyitva d. e. 10—12-ig, d. u. zárva. Múzeum nyitva d. e. 10—12-ig.

Egyetemi könyvtár (központi egyetem I. emelet) nyitva délelőtt 8-tól 12-ig.

A mozi előadások 5, 7 és 9 órákor kezdődnek.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Frankó Andor Kálvária-utca 17 (telefon 225), Leinzinger Gyula Széchenyi-tér (telefon 352), Mocsáry S. Kálla Albert-utca (Hid-utca) (telefon 391), Nindl János Petőfi-Sándor-sugárút 41 (telefon 777), Moldvány Lajos Új-szeged (telefon 846), Török Márton Csongrád-sugárút (telefon 364).

Radics t. hír szerint megölték Moszkvában.

Berlin, július 17. Az Information moszkvai jelentést közöl, amely azt mondja, hogy Radics horvát politikus a vörös hadsereg egyik tisztje meggyilkolta. Az illető az osztrák-magyar hadsereg tagja volt. A gyilkos állítólag kijelentette, hogy azért ölte meg Radicsot, mert állandó veszedelme volt a horvát népek.

— Az amszterdami szocialista gyűlés. Amszterdamból jelentik: A szakszervezetek és a szocialista internacionálé küldötteinek értekezlete arra az álláspontra helyezkedett, hogy a mostani helyzetben a legjobb megoldás a Dawes-terv végrehajtása. A testület ezenfelül több határozatot hozott a jóvátétel dolgában. A Ruhr-vidék megszállásának kérdésében a konferencia megállapította, hogy a Ruhr-vidék megszállásának a gazdasági kivonulással egyidőben kell megszűnni. A konferencia követeli továbbá Németország meghívását a londoni konferenciára, kiegészítését azokkal a követelésekkel, amelyeket a kongresszus 1922 márciusában megtartott kongresszusa megjelölt.

— KÜLFÖLDI HÍREK. Prágából jelentik: A Kárpátokban csütörtökön megkezdődött a hegyi zászlóalj kiképzése. A gyakorlat négy hétig tart, amelyen a zászlóaljakat tökéletes kiképzésben részesítik a hegyi szolgálat terén. — Newyorkból jelentik: Michigan államban Battlecreek városban borzalmasan meggyötörve és megkínözva találtak a római katolikus templom egyik papját. A rendőrség kinyomozta, hogy a papot a Ku-klux-klan emeberei kínozták meg, mert a prédikációjában élesen támadta a bűnszövetkezetet. A szerencsétlen pap beleértült az óriási fájdalomakba. Az embertelen kínzók három nagy K betűt is beleégettek a hátába, hogy ezzel is jelezzék, hogy a Ku-klux-klan büntette meg. — Belgrádból jelentik: Az albán Azim Beja bandájának a tegnap már jelentett szétverése után a megerősített épületekben nagymennyiségű lőszert és gránátokat találtak, amelyek azt bizonyítják, hogy a bandát kívülről támogatták. A halottak között több olyan bandita volt, akiket többrendbeli gyilkosság és rablás miatt már régebbi idő óta kerestek. — A Matin jelenti: A riff törzsek több spanyol őrséget és 800 spanyol katonát elfogtak. A spanyolok a ruodlani őrséget feladták. Híre jár, hogy Totuan eleste közvetlenül a küszöbön áll. — Dublini jelentés szerint de Valera forradalmi kormányát, amelyet tudvalegyen hazaárulás miatt letartóztattak és 1923 augusztus 15-e óta Marbour Hill kaszárnájában fogva tartottak, ma szabadlábra helyezték. — A Santosban működő amerikai konzulátus hadihajó kiküldetését kérte, mert csak így lehet az amerikaiak életbiztonságáért felelni. Paulóban forradalmi kormány működik. A washingtoni kormány elhatározta, hogy azonnal kiküldi a kért hadihajót.

— Könyves Tóth Kálmán meghalt. Könyves Tóth Kálmán debreceni református lelkész, a református papság egyik kimagasló alakja, tegnap reggel 87 éves korában Debrecenben elhunyt. Könyves Tóth Kálmán 1837-ben született Debrecenben és tanulmányait az utrechti egyetemen fejezte be. Debrecen 1883-ban választotta meg papjává, 1884-ben már a tiszántúli egyházkerület tanácsbírája lett. Az ismeretterjesztő és az elbeszélő irodalomban éppen olyan jelentős és lankadatlan munkásságot fejtett ki, mint az egyházban. Az elhunytat a debreceni református egyház saját halottjának tekinti. A temetés pénteken 11 órákor lesz.

— Az aranyalapon való adófizetés. Az utóbbi napokban igen sok kereskedő és iparos fordult a kamarához azzal a kéréssel, hogy őket az aranyalapon való adófizetés tekintetében tájékoztassa. Minthogy a kérdés tényleg az egész kereskedő- és iparosvilágot igen közvetlenül érdekli, a kamara megállapodott dr. Szekerke Lajos ügyvéddel, hogy erről a kérdéssel egy mindenki által érthető ismertető előadást fog tartani. Az előadás időpontját a kamara vasárnap, július 20-án délelőtt 11 órára tűzte ki. Az előadáson érdeklődőket szívesen lát a kereskedelmi és iparkamara elnöksége.